

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-4352-24/2021. számú ügyben,
rendőrségi panasz eljárás tárgyában.
(előzmény ügy: RI-AJBH-10/2020.)

Érintett szerv(ek): *B. város Rendőrkapitányság*

2021.

Az eljárás megindítása

*Panaszos*¹ (a továbbiakban: I. r. panaszos) és fia, *panaszos*² (a továbbiakban: II. r. panaszos) 2019. december 11-én panaszt terjesztett elő a Független Rendészeti Panasztestületnél a velük szemben 2019. augusztus 9-én foganatosított rendőri intézkedéssel szemben.

A panaszosok sérelmezték az intézkedés módját, részrehajló voltát (tanúkatatás, adatgyűjtés és tájékoztatás hiányát), továbbá, hogy a rendőr szolgálati jelvénye nem volt látható. A II. r. panaszos sérelmezi, hogy a személyes adatát (munkahelyét) nyilvánosságra hozta az intézkedő rendőr.

Tekintettel arra, hogy a beadványban megfogalmazott sérelmek felvetik a panaszosok alapvető jogainak sérelmét, továbbá figyelemmel a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 92.§-ának (1) bekezdésében, valamint az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény 18. §-ának (1) bekezdése f) pontja és 39/F. §-ában foglalt hatásköri szabályokra, vizsgálatot indítottam.

Az Országgyűlés a *Kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény, valamint egyes törvényeknek a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvénnyel kapcsolatos módosításáról* szóló 2019. évi CIX. törvénnyel az alapvető jogok biztosának hatáskörébe utalta a rendészeti panaszok kivizsgálásának lehetőségét. Ennek megfelelően immár e kifejezetten hatósági eljáráshoz kapcsolódó, azt kiegészítő ombudsmani típusú vizsgálat is az alapvető jogok biztosának feladata. Emiatt az eljárás kivizsgálás végett átkerült a Független Rendészeti Panasztestülettől az alapvető jogok biztosához.

A II. r. panaszos beadványában sérelmezte továbbá, hogy az intézkedő rendőr elmondta a polgárőrnek a II. r. panaszos munkahelyét, azonban e sérelem vonatkozásában – az Ajbt. 36. §-a alapján (a személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jogot érintő visszásság kérdésének esete) – az alapvető jogok biztosának nincs lehetősége vizsgálatot folytatni.

Az érintett alapvető jogok

- Az emberi méltósághoz való jog [Alaptörvény II. cikk]
- A személyi szabadsághoz való alapvető jog [Alaptörvény IV. cikk]
- A tisztességes eljáráshoz, megfelelő ügyintézéshez való jog [Alaptörvény XXIV. cikk]
- A petíciós jog [Alaptörvény XXV. cikk]

Az alkalmazott jogforrások

- Magyarország Alaptörvénye [a továbbiakban: Alaptörvény]
- Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény [a továbbiakban: Ajbt.]
- A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény [a továbbiakban: Rtv.]
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22) BM rendelet [a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat]
- A belügyminiszter irányítása alá tartozó szervek egyenruha-ellátásra jogosult személyi állományának ruházati és öltözködési szabályzatáról, valamint a különleges foglalkoztatási állomány ruházati, fegyverzeti, kényszerítőeszköz- és világítástechnikai

¹ Az Ajbt 39/L§ (1) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

² Az Ajbt 39/L§ (1) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

felszereléséről szóló 14/2016. (V. 10.) BM rendelet [a továbbiakban: 14/2016. BM rendelet]

- A Rendőrség Adatvédelmi Szabályzatáról szóló 54/2007. (OT 31.) ORFK utasítás

A tényállás megállapításai

1. A panaszbeadvány

A panasz szerint 2019. augusztus 9-én az I. és II. r. panaszos 22 óra 20 perc körül arra ébredt, hogy valaki a bejárati ajtót rugdossa, ütlegeli és kiabál, hogy „meg fogja banni, el lesz intézve, nyissa ki az ajtót”. Az I. és II. r. panaszos kinyitotta a bejárati ajtót, négy személy tartózkodott ott, az I. és II. r. panaszos két szomszédja, az egyik szomszéd édesapja és egy polgárőr. A II. r. panaszost körülállták és kiabáltak, közben kezükkel fenyegetően hadonásztak a II. r. panaszos arca előtt.

Erőszakos viselkedésük az I. r. panaszosban félelmet váltott ki. A személyek viselkedése megfélemlítésre irányult.

A II. r. panaszos visszalépett a lakásba és 22 óra 28 perckor felhívta a B. város Rendőrkapitányság (a továbbiakban: Rendőrkapitányság) ügyeleti telefonszámát, ahol tájékoztatták, hogy nem jogosultak járőrt küldeni, így a II. r. panaszos 22 óra 30 perckor a 112-es segélyhívó számon rendőri intézkedést kért.

A helyszínre 22 óra 55 perckor érkezett két rendőr, akik először meghallgatták a II. r. panaszost, a másik négy személyt, majd az I. r. panaszost, és azt a tájékoztatást adták a panaszosoknak, hogy a szomszédok kilincsét valaki bekente paprikaspray-vel, és mivel rossz szomszédi viszony áll fenn, így a szomszédok a panaszosokra gyanakodtak.

A panaszosok úgy érzik, hogy az intézkedő rendőrök részrehajlóan jártak el, szondát és vérvételt azért nem „alkalmaztak” a szomszédokkal szemben, mert a kiérkező rendőr és a helyszínen tartózkodó polgárőr régi ismerősök.

A rendőrök tanúkutatást, egyéb adatgyűjtést nem végeztek. Nem tájékoztatták továbbá a panaszosokat a rendőri intézkedéssel szembeni panasztétel lehetőségeiről.

A II. r. panaszos sérelmezte, hogy az intézkedő rendőr elmondta a polgárőrnek a II. r. panaszos munkahelyét, illetve, hogy az egyik intézkedő rendőr azonosító jelvénye nem volt látható.

2. A rendőrség álláspontja

A panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kértem a B. város Rendőr-főkapitányságtól (a továbbiakban: RFK) a panaszolt intézkedésről, valamint kértem, hogy küldjék meg az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levele az alábbiakat tartalmazza:

2019. augusztus 9-én 22 óra 30 perc körüli időben telefonhívás érkezett a Rendőrkapitányság központi telefonszámára. A II. r. panaszost tájékoztatták, hogy amennyiben rendőri intézkedést

kér, úgy hívja a 112-es segélyhívó számot, és akkor rendőrt irányítanak a helyszínre. A tájékoztatást a II. r. panaszos tudomásul vette és annak megfelelően cselekedett.

22 óra 31 perckor a II. r. panaszos a 112 segélyhívón keresztül bejelentést tett, hogy lakcímén a szomszédai dörömbölnek az ajtón és azt kiabálják, hogy nagyon meg fogja bánni, és szeretne mielőbbi segítséget. A két intézkedő rendőr 22 óra 55 perckor érkezett a helyszínre.

Az intézkedő rendőrök szóban meghallgatták a panaszosok szomszédait, megvizsgálták a kilincset, azonban szűrő, maró érzést nem tapasztaltak. Ezt követően meghallgatták az I. r. és II. r. panaszost. A rendőrök megvizsálták a panaszosok bejárati ajtaját, melyen rongálódást nem láttak.

A helyszínen tapasztaltak alapján hivatalból üldözendő bűncselekmény elkövetése nem volt megállapítható. A rendőrök nyilatkoztatták a panaszosokat a magánindítvány megtételével kapcsolatban, továbbá tájékoztatták őket a panasztételi lehetőségeikről. A tájékoztatást a panaszosok tudomásul vették.

A rendőri intézkedéssel kapcsolatban joghátrány nem érte egyik felet sem, részrehajlásnak jelei nem mutatkoztak, a jog adta lehetőségekről mindkét felet egyforma mértékben tájékoztatták. Ezek alapján megállapítható, hogy a rendőrök eleget tettek az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdésében foglaltaknak, miszerint „a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni”.

Az intézkedést a járőrök a késő esti órákban kezdték meg. A bejelentésben szereplő eset kerítéssel körbezárt területen történt, nem megfelelő fényviszonyok mellett, amely befolyásolhatta az észlelést. A környező ingatlanokból, lakásokból fény nem szűrődött ki, gépjármű, és gyalogos forgalom gyér volt a helyszín környékén. Az intézkedésük során más állampolgár nem ment oda hozzájuk, hogy információval rendelkezne az esettel kapcsolatban. Az intézkedés alá vont személyek sem jelöltek meg olyan személyeket, akik információval rendelkezhetnének az esetről.

A rendőrök a helyszínt és annak környékét megtekintették, kamerát nem találtak, amely az ügygel kapcsolatosan releváns felvételt tartalmazna. Ezek alapján megállapítható volt, hogy érdemi információ nem várható további adatgyűjtés végrehajtásától sem.

Az intézkedő rendőr a polgárőrt személyesen nem ismeri, de látásból igen, mivel többször látta már őt közlekedés során, illetve látta már, hogy a körzeti megbízottaknak szokott segíteni például rendezvények biztosítása során. Az, hogy látásból ismerte a polgárőrt nem befolyásolta az intézkedést.

A rendőrök irányába a panaszosok részéről nem érkezett olyan kérés, hogy az adataikat kezeljék zártan. A helyszínen rögzített személyes adatokra vonatkozó információt a rendőrök nem adtak ki senkinek, azokról információt nem szolgáltattak jogosulatlanok részére.

2) A parancsnoki kivizsgálás a fentiekhez képest az alábbi releváns információkat tartalmazza:

A panaszosok szomszédai állításuk szerint hangosabban kopogtak, mert úgy tudták, hogy a panaszosok csengője nem működik, az ajtót nem rugdosták.

A helyszínen tartózkodó polgárőr elmondta, hogy a B. település Polgárőrséghez érkezett bejelentés alapján jelent meg a helyszínen. Elmondta, hogy az egyik szomszéd édesapja

kopogott erőteljesebben az ajtón, azonban nem rugdosta azt. A szomszédok megkérdezték a panaszosokat, hogy ők kenték-e be az ajtót, amelyre a panaszosoktól nemleges válasz érkezett. Ekkor már emelkedettebb hangnemben történt a beszélgetés mindkét fél részéről, ekkor a polgárőr a két család közé lépett és megkérte a panaszosok szomszédait, hogy fáradjanak lakásukhoz, amely kérésnek eleget is tettek.

A II. r. panaszos nyilatkozott, hogy szomszédai ittas állapotban vannak, ezért kérte az intézkedő rendőröket, hogy „alkalmazzanak velük szemben légalkohol mérő eszközt”, mivel tudomása szerint garázdaság esetén mindig alkalmazni kell. A rendőrök nem tapasztaltak arra utaló jeleket, hogy bárki ittas állapotban lenne és tájékoztatták a II. r. panaszost, hogy jogszabály nem ír elő ilyen kötelezettséget részükre, valamint a rendelkezésre álló információk alapján garázdaság szabálysértési vagy bűncselekményi alakzata nem valósult meg.

A fenti esemény idején a szolgálatparancsnoki feladatokat ellátó rendőr törzszászlós az intézkedő rendőrök szolgálatának megkezdésekor ellenőrizte a rendőrök ápoltságát, ruházatát, azokon elhelyezendő kötelező ékítményeket, többek között a szolgálati jelvényt, és az ellenőrzés során hiányosságot nem tárt fel.

3) Az intézkedő rendőrök jelentései a fentiekhez képest az alábbi többlet információkat tartalmazták:

Az intézkedő rendőrök helyszínre érkezésekor a két család egymástól távolabb helyezkedett el. A panaszosok szomszédai nyugodtan viselkedtek, nem inzultálták a panaszosokat. A II. r. panaszos kissé idegesen viselkedett, de nem tanúsított agresszív, kötekedő magatartást. A rendőrök azt tapasztalták, hogy az intézkedéssel a felek elégedettek voltak és a tájékoztatást követően nyugodtan visszatértek otthonaikba.

4) A Rendőrkapitányság által megküldött egyéb dokumentumok a panaszügy elbírálása szempontjából további releváns információt nem tartalmaznak, így azok ismertetésétől eltekintek.

A vizsgálat megállapításai

A panaszosok sérelmezték az intézkedés módját (részlelhajló eljárás, tanúkutatás, adatgyűjtés és tájékoztatás hiányát), továbbá, hogy a rendőr szolgálati jelvénye nem volt látható.

1. A panaszosok sérelmezték a rendőri intézkedés végrehajtásának módját.

A panaszosok elmondása szerint a rendőrök tanúkutatást, egyéb adatgyűjtést nem végeztek, nem alkalmaztak légalkohol mérő eszközt.

A Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levele szerint a rendőrök az intézkedés során a helyszínt és annak környékét megtekintették, megállapították, hogy érdemi információ nem várható további adatgyűjtés végrehajtásától sem. A rendőrök nem tapasztaltak arra utaló jeleket, hogy bárki ittas állapotban lenne.

Jogszabály a rendőrség számára kötelezettséget nem ír elő, amely szerint garázdaság szabálysértési vagy bűncselekményi alakzatának gyanúja esetén kötelezően alkalmazni kellene légalkohol mérő eszközt.

Az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdésének megfelelően a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni [...].

Az Rtv. 32. §-ának megfelelően a rendőr a feladatának ellátása során bárkihez kérdést intézhet, felvilágosítást kérhet, ha alaposan feltehető, hogy a megkérdezett olyan közlést tehet, amely a rendőri feladatok teljesítéséhez szükséges.

Sem az Rtv., sem a Szolgálati Szabályzat (sem pedig a szabálysértési eljárásra, vagy a büntetőeljárásra vonatkozó joganyag) nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely kötelező jelleggel írná elő konkrét cselekmények végrehajtását hasonló esetekre vonatkozóan. Ilyen esetekben az intézkedő rendőr szakmai mérlegelésének kérdése, hogy pontosan milyen bizonyítási eljárásokat, bizonyítási eszközöket vesz igénybe a tényállás szükséges mértékű tisztázása érdekében. Jelen ügyben tehát azt kellett vizsgálnom, hogy az intézkedő rendőrök eleget tettek-e az intézkedési kötelezettségükhöz kapcsolódó tényállás tisztázási kötelezettségüknek. Más szavakkal élve – utalva az Alaptörvény XXIV. cikkében foglalt tisztességes hatósági eljáráshoz, megfelelő ügyintézéshez való alapvető jogára – tisztességes módon jártak-e el a panaszosok ügyében.

Álláspontom szerint – nem értékelve a rendőrök szakmai döntésének helyességét – az intézkedő rendőrök elvégezték a tényállás tisztázásához szükséges, az intézkedési kötelezettségükből fakadó feladataikat; önmagában az a körülmény, hogy külön tanúkutatás, valamint mintavétel nem történt, a panaszosok alapvető jogát érintő visszásságot nem okozott.

2. A panaszosok sérelmezték, hogy a rendőrök nem tájékoztatták őket a rendőri intézkedéssel szembeni panasztételi lehetőségeiről.

A Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levele szerint a rendőrök tájékoztatták a panaszosokat a panasztételi lehetőségeikről.

Az Rtv. 20. §-a (2) bekezdése második mondatának megfelelően az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

Az Rtv. 24. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A panaszosi és rendőrségi álláspontok között ellentmondás feszül, amely ellentmondást a rendelkezésre álló információk alapján feloldani nem lehet, így e sérelem tekintetében a panaszosok alapvető jogát érintő visszásság fennállásáról nem áll módomban állást foglalni.

3. A panaszosok sérelmezték, hogy az egyik intézkedő rendőr szolgálati jelvénye nem volt látható.

A parancsnoki kivizsgálás szerint a szolgálatparancsnoki feladatokat ellátó rendőr törzsászlós az intézkedő rendőrök szolgálatának megkezdésekor ellenőrizte a rendőrök szolgálati jelvényét, és az ellenőrzés során hiányosságot nem tárt fel.

Az Rtv. 20. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja.

Az Rtv. 20. §-ának (3) bekezdése alapján a rendőr köteles – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni.

Az Rtv. 20. §-ának (4) bekezdése szerint, ha a rendőr egyenruhát visel, de az intézkedés során azonosító jelvénye nem látható, vagy azt nem viseli, akkor a ruházatán azonosító jelvényének számát jól láthatóan fel kell tüntetni.

A 14/2016. BM rendelet 47. §-ának (2) bekezdése szerint a hivatásos állománykategóriát kifejező hímzett jelvényt a társasági zubbony, illetve a női társasági kosztümkabát jobb oldali mellrészén lévő zsebfedő felső szélének tűzése felett középen, vagy ennek megfelelő helyen kell elhelyezni. A 49. §-ának (1) bekezdésének megfelelően a szolgálati jelvényt a szolgálati, a gyakorló-, valamint a speciális ruházaton és a láthatósági átvetőn kell viselni.

Az Rtv. 20. §-ában foglalt rendelkezések célja az, hogy a jogorvoslati lehetőségek során az intézkedő rendőrök személye, ezen keresztül pedig a konkrét intézkedés megtörténte beazonosítható legyen. Ennek egyik, de nem kizárólagos eleme az azonosító jelvényre vonatkozó előírások. Alapjogsérelem ugyanakkor kizárólag az okozhat, ha az azonosításhoz kapcsolódó kötelezettségek elmulasztása, nem megfelelő teljesítése következtében az intézkedés alá vont személy nem tud élni a panasztételi lehetőségeivel. E körben irreleváns, hogy milyen egyéb forrásokból tájékozódhat az intézkedés alá vont személy a panasztételi lehetőségekről, ha a rendőr e kötelezettségeit megszegi, nem megfelelően teljesíti, fennáll az alapjogsérelem okozásának veszélye.

A panaszosok álláspontja szerint az egyik intézkedő rendőr szolgálati jelvénye nem volt látható, azonban a rendőrség álláspontja szerint a rendőr megfelelően viselte a szolgálati jelvényét.

A panaszosi és rendőrségi álláspontok között ellentmondás feszül, amely ellentmondást a rendelkezésre álló információk alapján feloldani nem lehet, ugyanakkor a panaszosok határidőben éltek panasztételi lehetőségükkel, így őket e tekintetben alapjogsérelem nem érte.

4. A panaszosok úgy érzik, hogy az intézkedő rendőrök részrehajlóan jártak el.

A panasz szerint a kiérkező rendőr és a helyszínen tartózkodó polgárőr régi ismerősök, így az intézkedő rendőrök részrehajlóan jártak el.

Az intézkedő rendőr elmondása alapján, látásból ismerte a polgárőrt, azonban ez a körülmény nem befolyásolta az intézkedést.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közrendet sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. E § (2) bekezdésének megfelelően a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni.

A részrehajló eljárást értelemezhetjük akként, miszerint mások hátrányára igazságtalanul kedvező eljárás, amely egy személyhez, ügghöz elfogultan viszonyuló személyre jellemző.

A panaszosok álláspontja szerint az intézkedő rendőr részrehajlóan, azonban a rendőr álláspontja szerint objektíven, pártatlanul járt el.

A panaszosi és rendőrségi álláspontok között ellentmondás feszül, amely ellentmondást a rendelkezésre álló információk alapján feloldani nem lehet, így e sérelem tekintetében a panaszosok alapvető jogát érintő visszásság fennállásáról nem áll módomban állást foglalni.

Budapest, 2021. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos